

Навколо змін до акцизного податку з 1 січня 2015 року точиться багато розмов. Пропонуємо розглянути детальніше ці зміни разом, проаналізувавши оновлений Податковий кодекс України (далі - ПКУ).

Зміни по розділу VI Акцизний податок внесено [Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи» №71-VIII від 28.12.2014](#)

. Закон діє з 01 січня 2015 року.

Перш за все розберемо, хто є **платниками** акцизного податку з 01 січня 2015 року (стаття 212 ПКУ):

- Особа, яка виробляє підакцизні товари (продукцію) на митній території України, у тому числі з давальницької сировини.
- Особа - суб'єкт господарювання, яка ввозить підакцизні товари (продукцію) на митну територію України.
- Фізична особа - резидент або нерезидент, яка ввозить підакцизні товари (продукцію) на митну територію України в обсягах, що підлягають оподаткуванню, відповідно до митного законодавства.
- Особа, яка реалізує конфісковані підакцизні товари (продукцію), підакцизні товари (продукцію), визнані безхазяйними, підакцизні товари (продукцію), за якими не звернувся власник до кінця строку зберігання, та підакцизні товари (продукцію), що за правом успадкування чи на інших законних підставах переходять у власність держави, якщо ці товари (продукція) підлягають реалізації (продажу) в установленому законодавством порядку.
- Особа, яка реалізує або передає у володіння, користування чи розпорядження підакцизні товари (продукцію), що були ввезені на митну територію України із звільненням від оподаткування до закінчення строку, визначеного законом відповідно до пункту 213.3 статті 213 ПКУ.
- Особа, на яку покладається дотримання вимог митних режимів, що передбачають звільнення від оподаткування, у разі порушення таких вимог.
- Особа, на яку покладається виконання умов щодо цільового використання підакцизних товарів (продукції), на які встановлено ставку податку 0 гривень за 1 літр 100-відсоткового спирту, 0 євро за 1000 кг нафтопродуктів у разі порушення таких умов.

- Особа, на яку при здійсненні операцій з підакцизними товарами (продукцією), які не підлягають оподаткуванню або звільняються від оподаткування, покладається виконання умов щодо цільового використання підакцизних товарів (продукції) в разі порушення таких умов.
- Особа - суб'єкт господарювання **роздрібною торгівлі**, яка здійснює реалізацію підакцизних товарів.
- Оптовий постачальник електричної енергії.
- Особа - власник ввезеного на митну територію України вантажного транспортного засобу, що переобладнується у легковий автомобіль, з якого справляється акцизний податок.
- Виробники електричної енергії, які мають ліцензію на право здійснення підприємницької діяльності з виробництва електричної енергії і продають її поза оптовим ринком електричної енергії.

Не є платниками податку особи, які здійснюють діяльність з виробництва електричної енергії за умови її продажу на оптовому ринку електричної енергії та/або з постачання електричної енергії, крім платників, зазначених в підпункті 212.1.12 цього пункту.

Зверніть увагу! Замовники, за дорученням яких виробляються підакцизні товари (продукція) з давальницької сировини, сплачують податок виробнику.

Важливо! В переліку платників не зазначено суб'єктів господарювання **оптової торгівлі**.

Законодавець розширив перелік об'єктів оподаткування, зокрема до статті 213 ПКУ додано пункт 1.9. Тепер **об'єктом оподаткування** є операції з реалізації суб'єктами господарювання **роздрібною торгівлі** підакцизних товарів. Ставку акцизного податку у разі реалізації в роздріб встановлено пунктом 215.3.10:

*Для підакцизних товарів, реалізованих відповідно до підпункту 213.1.9 пункту 213.1 статті 213 цього Кодексу, ставки податку встановлюються за рішенням сільської, селищної або міської ради у відсотках **від вартості (з податком на додану вартість), у розмірі 5 відсотків***

Перелік підакцизних товарів наведено у пункті 215.1 ПКУ:

- спирт етиловий та інші спиртові дистиляти, **алкогольні напої, пиво**;
- **тютюнові вироби**, тютюн та промислові замінники тютюну;
- нафтопродукти, скраплений газ речовини, що використовуються як компоненти моторних палив, паливо моторне альтернативне;
- автомобілі легкові, кузови до них, причепа та напівпричепа, мотоцикли, транспортні засоби, призначені для перевезення 10 осіб і більше, транспортні засоби для перевезення вантажів;
- електрична енергія.

Як звітувати по акцизному податку?

Стаття 223 ПКУ визначає, що базовим податковим період для сплати акцизного податку є **календарний місяць**.

Платник податку	Термін подання звітності
з підакцизних товарів (продукції), вироблених або імпортованих на території України	продюсерів, виробників або імпортерів алкогольних напоїв та тютюнових виробів
імпортёр алкогольних напоїв та тютюнових виробів	роздрібно́ї торгівлі, який здійснює реалізацію підакцизних товарів
суб'єкт господарювання роздрібно́ї торгівлі	електричної енергії
оптовий постачальник	

Коли сплачувати акцизний податок суб'єктам роздрібно́ї торгівлі?

Стаття 222.3 ПКУ визначає, що суми податку перераховуються до бюджету суб'єктом господарювання **роздрібно́ї торгівлі**, який здійснює реалізацію підакцизних товарів, протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем відповідного граничного строку, передбаченого ПКУ для подання податкової декларації за місячний податковий період.

Необхідно реєструватися платником податку?

Статтю 212 ПКУ доповнено підпунктом:

*212.3.1-1. Особи - суб'єкти господарювання роздрібно́ї торгівлі, які здійснюють реалізацію підакцизних товарів, підлягають **обов'язковій реєстрації як платники податку** контролюючими органами за місцезнаходженням пункту продажу товарів не пізніше граничного терміну подання декларації акцизного податку за місяць, в якому здійснюється господарська діяльність.*

А як щодо максимальних роздрібних цін на підакцизні товари?

Нагадаємо, що відповідно до підпункту 14.1.106 ПКУ:

максимальні роздрібні ціни - ціни, встановлені на підакцизні товари (продукцію з урахуванням усіх видів податків (зборів). Акцизний податок з реалізованих суб'єктами господарювання роздрібно́ї торгівлі підакцизних товарів не включається до максимальної роздрібно́ї ціни.

Максимальні роздрібні ціни на підакцизні товари (продукцію) встановлюються виробниками або імпортерами товарів (продукції) шляхом декларування таких цін у порядку, встановленому ПКУ. Продаж суб'єктами господарювання роздрібно́ї торгівлі підакцизних товарів, на які встановлюються максимальні роздрібні ціни, не може здійснюватися за цінами, вищими за максимальні роздрібні ціни, збільшені на суму акцизного податку з роздрібно́ї торгівлі підакцизних товарів.

Питання урахування 5-відсоткового акцизного податку при максимальних цінах на підакцизні товари залишається законодавчо нечітко визначеним стосовно формування

ціни та відображення її у фіскальних чеках, які надаються покупцям.

Думка контролюючих органів

Позиція ДФС щодо обкладання акцизним податком викладена у **листі** «Про забезпечення сплати акцизного податку з роздрібного продажу» №1519/7/99-99-19-03-03-17 від 20.01.2015, з яким Ви можете ознайомитись за посиланням

sfs.gov.ua

www.

Висновки

Отже, зміною щодо акцизного податку, яка торкається найбільшої кількості суб'єктів господарювання, стало те, що роздрібні торговці також сплачують акцизний податок від вартості підакцизних товарів з ПДВ у розмірі 5%. Зауважимо, що Державна фіскальна служба в Івано-Франківській області розмістила на власному веб-сайті [повідомлення](#) щодо обов'язковості реєстрації платником акцизного податку для суб'єктів роздрібної торгівлі.

Ольга Брегін, аудитор, сертифікований консультант з податків та зборів, директор ТОВ «Аудиторська компанія Вектор аудиту»;